

Черношипа ветрушка *Falco tinnunculus*

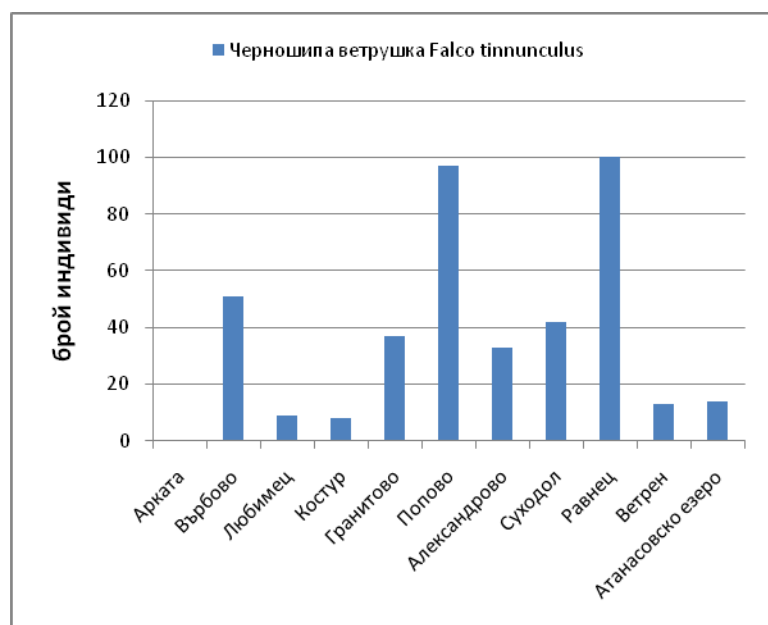
Описание на вида

Гнездящ, мигриращ и зимуващ у нас вид. Лети поединично. Високо летящите птици и тези, които са отдалечени на по-голямо разстояние от 1000-1500 м от наблюдаващия, остават нерегистрирани. Друга особеност е, че освен мигрантите, местните птици биват преброявани при ежедневните си хранителни прелети. По-този начин една част от записаните птици вероятно не са от мигриращите през нашата страна.

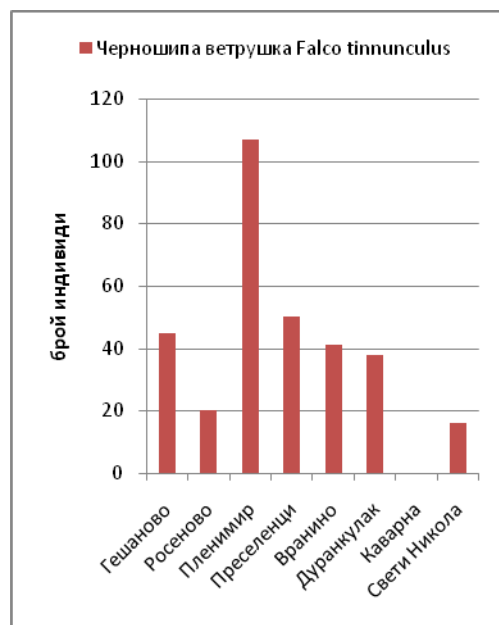
Визуално проучване на дневната миграция

Численост и фронт на миграцията през Южна България и Добруджа

По време на есенната миграция 2012 г. са установени да прелитат 725 индивида. Видът е установен на всички наблюдателни точки с изключение на Каварна (Крайморска Добруджа) и Арката (Източни Родопи). Поради дребния размер на птиците и миграционната им стратегия на се движат поединично, а не на по-големи групи, може да се приеме, че в Южна България няма повторно преброяване на вече отчетени в Добруджа птици. Установената численост е над 1,5 пъти по-голяма отколкото известната прелитаща популация на вида по западно-черноморския прелетен път Виа Понтика. Най-много черношипи ветрушки в Добруджа са регистрирани при Пленимир – 107 инд., а в Южна България – при Равнец и Попово (съответно 100 и 97 инд.). Най-интензивния фронт на миграция не е по черноморското крайбрежие, а по-навътре в сушата (фигура 122).

А/ Южна България

Б/ Добруджа

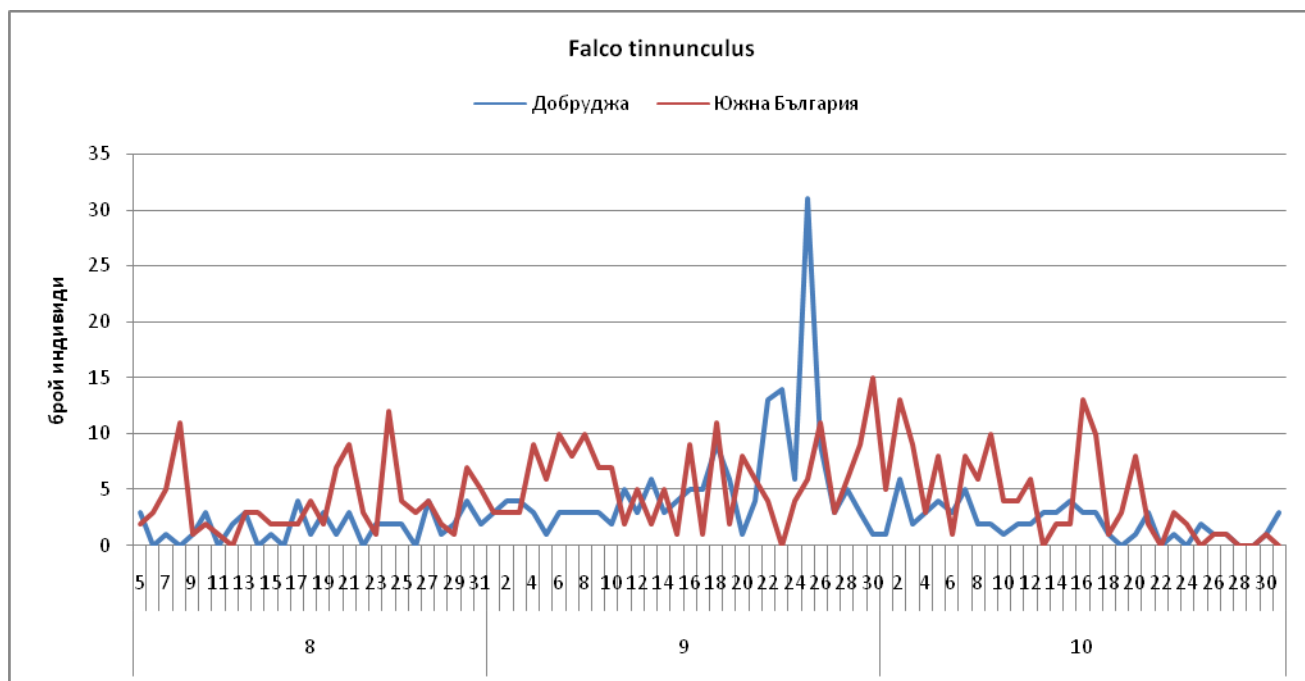
Фигура 122. Фронт на миграцията на керкенеца през есента на 2012г.

Интензивност и динамика на прелета на вида в периода на изследването

Сезонна динамика

Прелетът на черношипата ветрушка е относително постоянен през целия миграционен сезон с по-силно изразена интензивност през втората половина на септември и през октомври (фигура 123). Основната част от мигриращите керкенеци са преминали над района на проучване през септември – 341 индивида (47%). През август са преминали 146, а през октомври – 189 индивида.

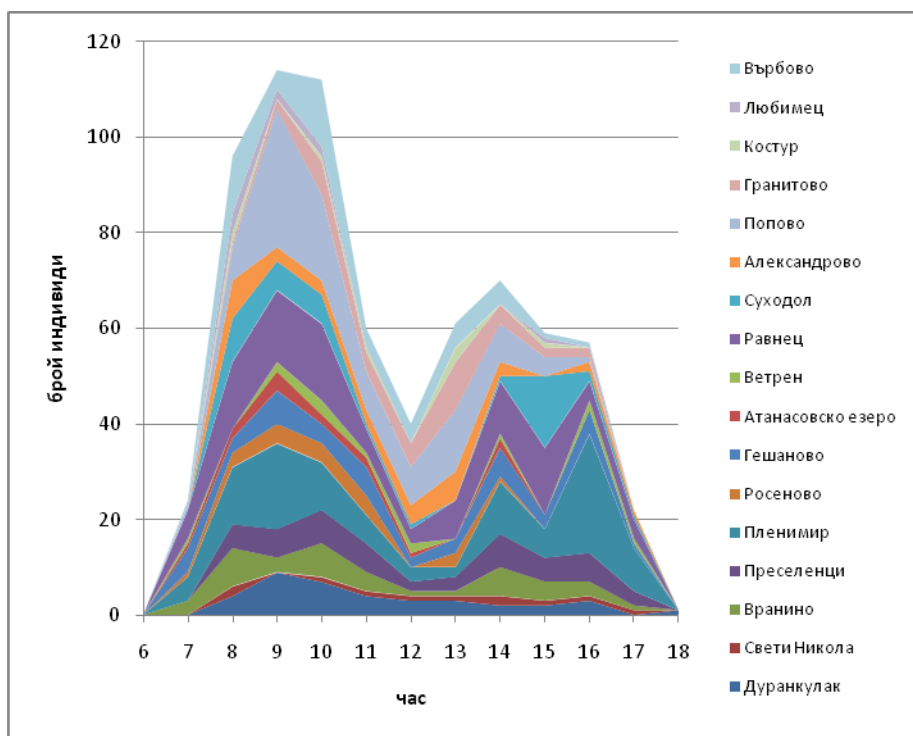
Най-рано керкенеци са регистрирани на наблюдателните точки Дуранкулак (2 индивида), Пленимир (1 индивид) и Равнец (1 индивид) и Александрово (1 индивид) на 5.8.2011 г., а най-късно са наблюдавани на 31.10.2011 г. – по 1 птица при Дуранкулак, Вранино и Гешаново.наблюдателната точка При Острово. Максимална дневна численост е отчетена на 25.9.2012 г. на наблюдателната точка при село Пленимир– 21 индивида. Общата максимална дневна численост за целия район на проучване е регистрирана на същата дата, когато общо през всички наблюдателни точки са преминали 37 индивида.

Фигура 123. Сезонна динамика на прелета на черношипата ветрушка през есента на 2012 г.

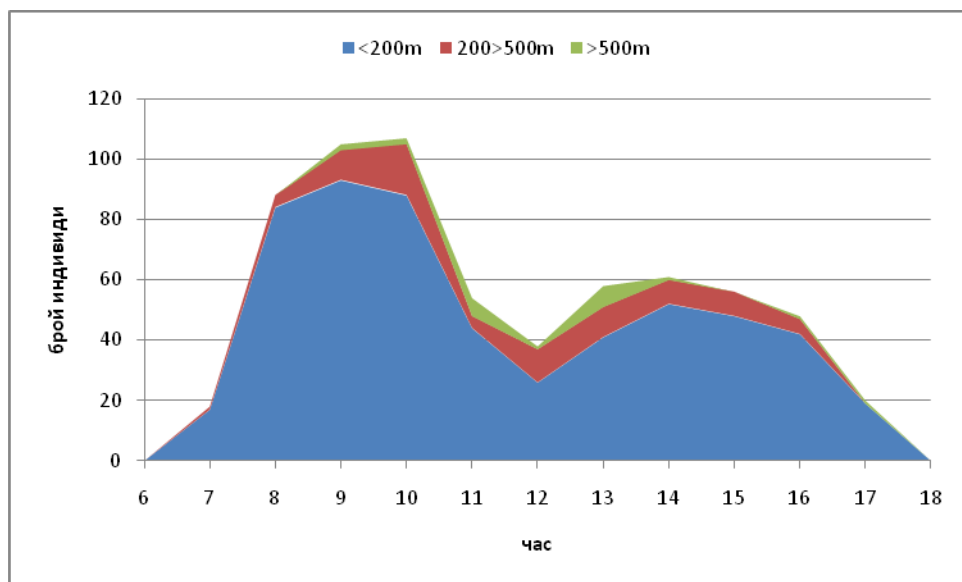
Дневна динамика

На базата на наблюденията на черношипата ветрушка може да се заключи, че най-голям брой птици прелитат изследвания район на Южна България и Добруджа в периода между 8 и 10 ч. (30% от индивидите). Около 14 ч. също се наблюдава нарастване в броя на мигриращите индивиди (фигура 124). Почти на всички наблюдателни точки видът мигрира от ранните сутрешни часове до късните следобедни часове (фигура 125).

Фигура 124. Дневна динамика на прелета на черношипата ветрушка през есента на 2012 г.

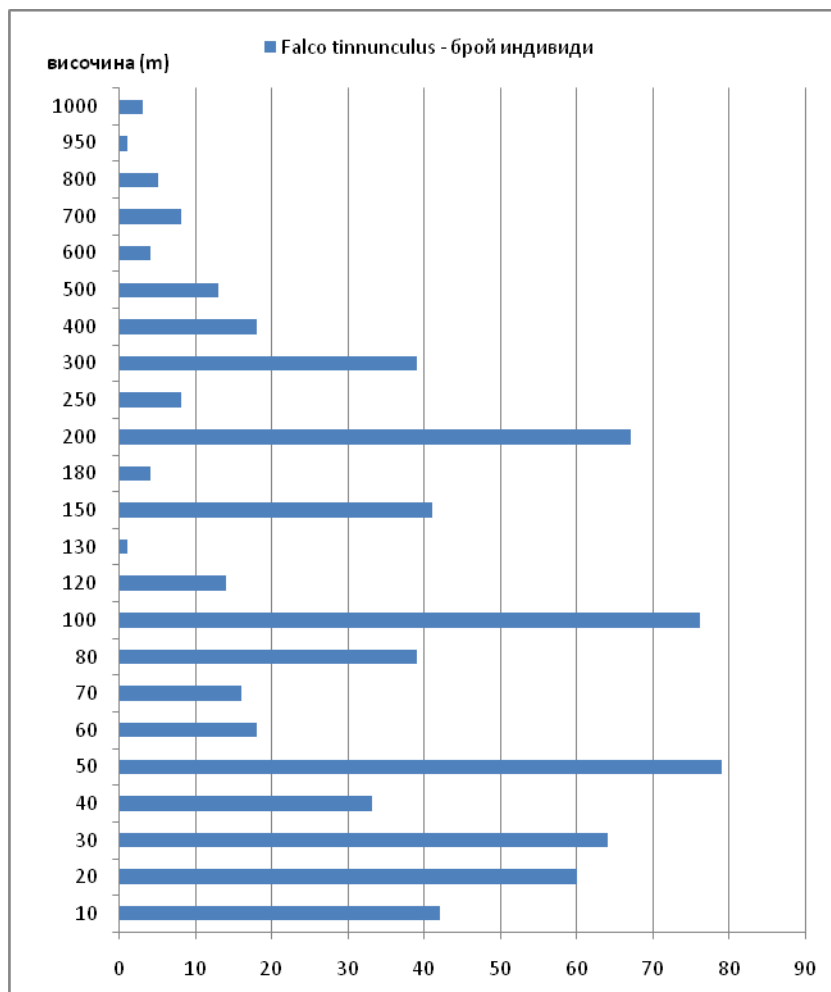
Независимо от времето през деня най-много птици летят на височина до 200 м. (85% от индивидите). На височина над 200 м са наблюдавани малък брой птици, в периода между 8 и 13 ч.

Фигура 125. Връзка между дневната динамика на прелета на черношипата ветрушка и височината на полета по време на есенна миграция 2012 г.

Височинно разпределение на прелитащите реещи птици

По време на есенната миграция 2012 г. в Южна България и Добруджа черношипите ветрушки са наблюдавани да прелитат на височина от 10 м. до 1000 м., като най-много птици прелитат на височина около 50 м., 100 м. и 200 м. (фигура 126). На практика само 3% от керкенежите са прелетели на височина над 500 м, 12% - на височина между 200 и 500 м и 85% - на височина под 200 м.

Фигура 126. Височина на полета при черношипата ветрушка по време на есенната миграция 2012 г.

Миграционни потоци

Направленията в прелета на черношипата ветрушка са много разнообразни на повечето наблюдателни точки. Все пак основното направление се запазва север – юг (около 36% от птиците). Немалък брой птици са отбелязани с посока на полета североизток – югозапад.